

אמן כהלכה

אמן קצרה

אמן יתומה

אמן קטופה

אמן הטופה

אמן כהלכה

מאריכיין לו ימיו ושנותיו
בטובה!

אמן בכל כוחו -
פותחין לו שערי גן עדן
(שבת קיט:)

גם החזן וגם הקהל, וכן בבית - כולנו מקדישים 2 שניות בין ברכה לברכה - לעניית אמן כהלכה!

מה כותבים הז"ל על עניית אמן ?

”תנו רבנן:

איך עונין לא אמן חטופה ! ולא אמן קטופה !

ולא אמן יתומה ! ולא אמן קצרה !

ולא יזרוק ברכה מתוך פיו !

בן עזאי אומר :

כל העונה אמן יתומה – יהיו בניו יתומים,

כל העונה אמן חטופה – יתחטפו ימיו,

כל העונה אמן קטופה – יתקטפו ימיו,

כל העונה אמן קצרה – יתקצרו ימיו,

וכל המאריך באמן – מאריך לו ימיו

”ושנותיו”

(גמרא ברכות דף מ"ז.)

שכרה של עניית אמן בכוונה :

כל העונה אמן בכל כוהו -
פירוש בכל כוה כוונתו,
פותחין לו שיערי גן עדן

(גמ' שבת קי"ט ע"ב, רש"י, טור סי' קכ"ד)

העונה אמן כהלכה
מוריד שפע לעולמות כולם
ומלאכי מעלה ממהרים
לפתוח שיערי שמיים לתפילותיו
וכן לעוה"ב פותחין לו שיערי גן עדן.
כפי שנהג בטובת עין עמם -
לענות אמן כהלכה ובכוונה
כשהיה אחראי על הורדת שפעם.

(זוה"ק וילך רפ"ה ע"ב רפ"ו ע"א:)

בפרק הבא יתבאר לנו בס"ד
מהי אמן קטופה !

אמן כהלכה

אמן קצרה

אמן יתומה

אמן קטופה

אמן חטופה

אמן...

אמן קטופה, פירושה:
שמחסר קריאת
האל"ף או הנו"ן

אין לחסר שום אות מאותיות האמן,
רק לענות אמן ברהיטות
באופן שניכרת היטב כל אות.

מקורות:

ברכות מ"ז. וברש"י שאינו מוציא הנו"ן בפה שתהא ניכרת,
וכן נפסק בשו"ע קכ"ד, ה'. והביא הבאה"ל מהפוסקים דשווה הדין במ"ם ובאל"ף.

זכור!

עניית אמן באופן שהסרה אות,
או שלא ניכרת היטב כל אות!
= אמן קטופה.

גם החזן וגם הקהל, וכן בבית - כולנו מקדישים 2 שניות בין ברכה לברכה - לעניית אמן כהלכה!

לקבלת חומר ולשאלות ניתן לפנות למכון עניית אמן כהלכה:

פקס מספר: 077-444-7946

מן...

אמן קטופה, פירושה:
שמחסר קריאת
האל"ף או הנו"ן

אין לחסר שום אות מאותיות האמן,
רק לענות אמן ברהיטות
באופן שניכרת היטב כל אות.

מקורות:

ברכות מ"ז. וברש"י שאינו מוציא הנו"ן בפה שתהא ניכרת,
וכן נפסק בשו"ע קכ"ד, ה'. והביא הבאה"ל מהפוסקים דשווה הדין במ"ם ובאל"ף.

זכור!

עניית אמן באופן שהסרה,
או שלא ניכרת היטב כל אות!
= אמן קטופה.

גם החזן וגם הקהל, וכן בבית - כולנו מקדישים 2 שניות בין ברכה לברכה - לעניית אמן כהלכה!

לקבלת חומר ולשאלות ניתן לפנות למכון עניית אמן כהלכה:

אמן

אמן קטופה, פירושה:
שמחסר קריאת
האל"ף או הנו"ן

אין לחסר שום אות מאותיות האמן,
רק לענות אמן ברהיטות
באופן שניכרת היטב כל אות.

מקורות:

ברכות מ"ז. וברש"י שאינו מוציא הנו"ן בפה שתהא ניכרת,
וכן נפסק בשו"ע קכ"ד, ה'. והביא הבאה"ל מהפוסקים דשווה הדין במ"ם ובאל"ף.

זכור!

עניית אמן באופן שהסרה,
או שלא ניכרת היטב כל אות!
= אמן קטופה.

גם החזן וגם הקהל, וכן בבית - כולנו מקדישים 2 שניות בין ברכה לברכה - לעניית אמן כהלכה!

לקבלת חומר ולשאלות ניתן לפנות למכון עניית אמן כהלכה:

אמן

אמן קטופה, פירושה:
שמחסר קריאת
האל"ף או הנו"ן

אין לחסר שום אות מאותיות האמן,
רק לענות אמן ברהיטות
באופן שניכרת היטב כל אות.

מקורות:

ברכות מ"ז. וברש"י שאינו מוציא הנו"ן בפה שתהא ניכרת,
וכן נפסק בשו"ע קכ"ד, ה'. והביא הבאה"ל מהפוסקים דשווה הדין במ"ם ובאל"ף.

זכור!

עניית אמן באופן קטוע שהסרה,
או שלא ניכרת היטב כל אות!
= אמן קטופה.

גם החזן וגם הקהל, וכן בבית - כולנו מקדישים 2 שניות בין ברכה לברכה - לעניית אמן כהלכה!

לקבלת חומר ולשאלות ניתן לפנות למכון עניית אמן כהלכה:

לא יפסוק את תיבת "אמן" לשתי מילים,
 כיון שאינם מצטרפין זה עם זה,
 ונהשב שאמר "אָ" ללא "מֵן", ו"מֵן" ללא "אָ"

מקורות:

שו"ע סי' קכ"ד, סעי' ה. רמ"א מהב"י בשם רבינו הערוך.

זכור!

אמן שנשמעת
 כשתי מילים,
 = אמן קטופה!

גם החזן וגם הקהל, וכן בבית - כולנו מקדישים 2 שניות בין ברכה לברכה - לעניית אמן כהלכה!

לקבלת חומר ולשאלות ניתן לפנות למכון עניית אמן כהלכה:

פקס מספר: 077-444-7946

מהי אמן קטופה? ולמה זוכים הנזהרים ממנה?

ורואים כאן את חשיבות ומעלת האמן עד היכן היא מגעת, שעל חיסרון אות נידונית כל עניינתו בכלל 'קטופה' שעליה אמרו חז"ל ש'יקטפו ימיו' רח"ל, והדברים מסמרי שיער עד היכן הדברים מגיעים. ובפשוטו הוא ממש נשגב מבינתנו הרבה מאד, אלא שאנו מאמינים בני מאמינים שכל האמור בש"ס הק' כולו אמת לאמיתה, וחז"ל הק' שהיו גלויים לפנייהם כל שבילי דרקיעא גילו לנו את גדרי החובה להקפיד בעניינת האמן כהלכה, ואנו אין לנו אלא לקיים את כל דבריהם הקדושים בשלמות. ולהלן יובאו דברי הזוה"ק שמאירים ענין זה באור יקרות.

ה. ולכן ההכרח הוא להשתדל עוד ועוד בדבר זה, עד שיתרגל לכל זה, כי ההרגל על כל דבר שלטון, והחוש מעיד כמאה עדים שכאשר ירגיל האדם את עצמו בזה - פעם אחר פעם בבית ובביכנ"ס ובכל מקום שמזדמן לו לענות אמן, נהפך לו ההרגל הזה לטבע שלב אחרי שלב, עד שלאחר תקופה של התרגלות זה כבר קל לביצוע.

ו. ויש אופן נוסף של 'אמן קטופה' המבואר בשו"ע שלכאורא הוא פחות מצוי, והוא כשמחלק את תיבת האמן - לשניים, ז"ל הב"י: "קטופה. שמחסר קריאת הנו"ן שאינו מוציאה בפה שתהא ניכרת, והערוך פירש קטופה שפסק אמן לשנים"

וכן הוא בשו"ע [קכ"ד, ח']: "וכן לא יענה אמן קטופה דהיינו שמחסר קריאת הנו"ן ואינו מוציאה בפה שתהא ניכרת, גם לא יפסיק באמצע המלה - בית יוסף בשם הערוך".

ונראה שאין הכוונה להפסק משהו, הרגיל בדיבור של תיבה שיש בה יותר מהברה אחת,

א. כבר למדנו בפרק הקודם: שיש הלכות לצורת עניינת האמן בזמן העניה שלא לענות לפני סיום כל התיבה האחרונה של הברכה, וכאן נלמד בס"ד פרט נוסף בדינים החמורים של עניינת האמן כהלכה, והוא הגיית התיבה כהוגן.

ב. כמו שאמרו בברייתא ברכות מ"ז. "אין עונין אמן קטופה" עו"ש "בן עזאי אומר העונה אמן קטופה יתקטפו ימיו" רח"ל, ופרש"י: "קטופה - שמחסר קריאת הנו"ן, שאינו מוציאה בפה, שתהא ניכרת עכ"ל. וכתב רבינו הטור: "אמן קטופה - שאינו מחתך האותיות" ופירש הב"ה את דבריו שמה שכתב רש"י קטופה היינו שמחסר קריאת הנו"ן שאינו מוציאה בפה שתהא ניכרת "לאו דוקא נו"ן אלא ה"ה אל"ף ומ"ם, אלא לפי שהרבה אינן נוהגין בקריאת הנו"ן שתהא ניכרת נקט נו"ן" עכ"ל רבינו הב"ה. ומבואר שענין 'קטופה' הוא שקוטף חלק מהמילה ולא אומרה בשלימות כהלכה בהגיית שלושת אותיותיה, וכן נפסק להלכה בשו"ע בסימן קכ"ד סעיף ח': "וכן לא יענה אמן קטופה דהיינו שמחסר קריאת הנו"ן שאינו מוציאה בפה, שתהא ניכרת" וכתב הבאה"ל שם: "נקט מילתא דשכיח וה"ה אם מחסר קריאת האל"ף או המ"ם - ב"ה ועולת תמיד".

ג. עוד מבואר בלשון רש"י והשו"ע הנ"ל, שלא רק אם השמיט אות אחת לגמרי הו"ל 'אמן קטופה' אלא אפילו אם אמר כל שלושת אותיותיה של האמן, אלא שלא היו ניכרים כולן היטב - הרי זה בכלל 'אמן קטופה', שהרי כתבו: "אמן קטופה דהיינו שמחסר קריאת הנו"ן ואינו מוציאה בפה שתהא ניכרת" ומבואר שאמירה בהבלעה ללא הדגשה הראויה בכלל קטופה מיקרי.

ד. והדברים נפלאים היכן מצינו הקפדה כזו חמורה על תיבה אחת שלא יחסר שום אות, או חלק של אות ממנה?

גם החזן וגם הקהל, וכן בבית - כולנו ממתינים זה לזה ומקדישים 2 שניות בין ברכה לברכה - לעניינת אמן כהלכה!

מהי אמן קטופה? ולמה זוכים הנזהרים ממנה?

בישוב הדעת ובכוונה שלמה כל פעם לפי כוחו, ויכוון שמצטרף לאותם דברים ששמע כעת, אם בקשה - בקשה, ואם שבה - שבה, ובלבד שיודע למה מצטרף.

ועי"ז לא יוכל להשוב ולא יעניין אותו באמת שום דבר אחר באמצע קדיש וברכות איזה שיהיו, אפילו לא בדברי תורה כדי שיוכל לענות כהלכה, שהרי בקדיש לכו"ע אסור להרהר בדברי תורה [יעויין במ"ב בסימן נ"ו סק"א], וגם בשאר אמנים וכש"כ בחזרת הש"ץ. וכתב המשנ"ב בסי"קכ"ד ס"ק י"ז - יש להזהר מלומר תחנונים, או ללמוד בעת חזרת הש"צ, ואפילו אם מכוונים לסוף הברכה לענות אמן כראוי, והרי הוא מהטיא את הרבים שלמדים ממנו. וכבר כתב בספה"ק שומר אמונים שמי שסבור שיוכל להקשיב רק לסוף הברכה ולענות אמן כהלכה בימינו אינו אלא רמות רוחא, כי המוחות מבולבלים וליכא איניש דיכיל דא, ובדרך כלל נכשל הוא בחטופה, יתומה, קטופה וקצרה. [ומי שיתבונן שענית אמן קטופה לא חשיבה אמן כלל ימהר לעניית אמן כהלכה] והניסיון יוכיח, שבקושי כשמרוכז בעניה כהלכה כל הזמן יוכל לזכות לקיים מצווה זו בשלמותה.

ועי"ז שנהרג נזכה כולנו לשפע טובה וברכה לעולמות כולם, וגם מלאכי מרום יכירו לו טובה וברכה על כך כאמור בזוה"ק הנ"ל שאותם העונים אמן כהלכה, כשהם יצטרכו לעבור בשערים המלאכים מכירים להם טובה ומפנים דרך לפנייהם להכניס תפילותיהם ובקשותיהם, וגם בעודם בעוה"ז פותחים להם שערי שמייים להכניס את תפילותיהם בשערים כאמור פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים - שאומרים אמן כהלכה ע"כ.

אלא להפסק משמעותי שניכר ונשמע כב' תיבות, והו"ל כב' תיבות כי לא מחברים את חלקי התיבה זל"ז.

והנה בפשוטו פירוש רש"י ופירוש הערוך לא קשורים זה לזה, וכל אחד מהם פירש בעניין אחר, אולם להנ"ל אפשר לבאר ולקשר ביניהם, שמכיון שהחיסרון בקטופה הוא מה שחיסר חלק מהתיבה, וקלקל את התיבה בזה, וה"נ כשחילק התיבה לשנים כיון דלא מצטרפי אהדדי, א"כ לכל חלק חסר את החלק השני, לחלק א' חסר המ"ם והנו"ן, ולחלק ב' חסר האל"ף, והוא אותו ענין ודו"ק.

ח. ולסבר האוון קצת וליתן קצת טעם והשגה בדבר, יש לציין לדברי הזוה"ק בפרשת וילך דף רפ"ה. שם יש אריכות עצומה על כך שהמזון והשפע לבריאה כולה תלוי ועומד וממתין לעניית אמן כהלכה ע"י ישראל קדושים שעל ידי ענייתם כהלכה מגיע המזון והשפע לעולמות כולם, ומבואר שם באורך רב שזה מוכרה להיעשות על ידי ג' אותיות אלו דייקא לא פחות ולא יותר, וז"ל מעט מזעיר: 'אוקימנא קמיה דר"ש לאמן משיך ברכאן ממבועא למלאכא וממלאכא למטרוניתא דא כנסת ישראל, וב'אתוון גליפיין דרבי אלעזר' [הוא ספר האותיות לתנא הקדוש ר"א ברשב"י] מאלף למ"ם וממ"ם לנ"ן. כיון דמטו ברכאן לנ"ן מתמן נגדין ונפקין ברכאן לעלאי ותתאי ומתפשטי בכולא".

ט. ומבואר שם שרק בנ"י החיים בעוה"ז יכולים להמשיך שפע הזה על ידי עניית אמן כהלכה בכוונה, ואיש הנלבב יוכל להתרגש ולשמוח הרבה, כשיראה ויבין כמה אימון נתן בנו מלכו של עולם, להפקיד בידינו כל דברים הנוראים הללו שהוא חיות העולמות והנבראים כולם, ויכין א"ע לחשוב בכל פעם על מה הוא עונה ואיך הוא עונה, ואף פעם לא יענה בחטף ובהלה, אלא רק

גם החזן וגם הקהל, וכן בבית - כולנו ממתנינים זה לזה ומקדישים 2 שניות בין ברכה לברכה - לעניית אמן כהלכה!

לקבלת חומר ולשאלות ניתן לפנות למכון עניית אמן כהלכה:
aamen0548410100@gmail.com

נא צלם ופרסם גם אתה
בין מבריק וידידך

למה ומה קורה בשמיים בעת עניית אמן כהלכה???

רשב"י מגלה לנו על כך - בזה"ק פרשת וילך דף רפ"ה:

וכשישראל למטה משמרים להשיב אמן, לכונן לבם כמו שצריך, כמה פתחי ברכות פתוחים לו למעלה, כמה טובות נמצאות בכל העולמות, כמה שמחה בכל. מה השכר לישראל שגורמו את זה? שכר להם בעולם הזה ובעולם הבא. בעולם הזה בשעה שמצייקים להם לישראל ומתפללים תפלה לפני רבונם, קול מכריז בכל העולמות: "פתחו שערים ויבא גוי צדיק שומר אמונים" אל תקרי אמונים אלא אמונים. פתחו שערים, כמו שישראל פותחים שערי הברכות, כך כעת פתחו שערים, ותקבל תפלתם מאותם שמצייקים להם.

זה בעולם הזה, בעולם הבא מה שכרם? שכשיצא אדם מהעולם הזה, מי שהיה שומר להשיב אמן, נשמתו עולה, ומכריזים לפניו: פתחו שערים לפניו, כמו שהוא היה פותח שערים כל יום כשהיה שומר אמונים. מה זה שומר? כלומר, שומר אותה ברכה שאמר אותו המברך, ומחכה לו להשיב אמן כמו שצריך.

אמר רבי יוסי אמר רבי יהודה, מה זה אמן? אמר רבי אבא, הא אוקמוה כלא, אמן אקרי מבוטא דההוא נחלא דנגיד, אמן אקרי, דכתיב "ואהיה אצלו אמן" אל תקרי אמן, אלא אמן. קיומא דכלהו ההוא נחלא דנגיד ונפיק, אמן אקרי. דתניא: "מן העולם ועד העולם" - עולם דלעילא, עולם דלתתא, אוף הכא אמן ואמן, אמן דלעילא, אמן דלתתא. אמן קיומא דכלהו, והא אוקימנא אמן באינון אתוון.

רבי שמעון אמר: אלה - עמיקא דבירא דכל ברכאן מתמן נבעין ונפקין, ומשתכחין. מ"ם פתוחה - נהרא דנגיד ונפיק, ואקרי מ"ם. והוא רוא דתנינן, מ"ם פתוחה, [מ"ם סתומה. כמה דאוקימנא לסרבה המשרה]. נון פשוטה - כללא דתרין נונין - נון פשוטה ונון כפופה. נון כפופה - כללא דאת ו"ו, כללא דאת נון פשוטה. בגין כך - כולא איקרי נון. וברוא דמתנייתא הכי תאנא, ו' דבר, ו' פשוטה כללא דדבר ונוקבא, נון כפופה, בכללא דפשוטה היא. ובספרא דרב המנונא סבא, מם דהכא, היא נוטריקון מל"ד, והיגו אמן, אמ"ן נוטריקון, א"ל מ"לד נ"אמן. כללא דכלא, ושפיר הוא, והא אתמר. הוא, והרי נתבאר.

אמר רבי יוסי אמר רבי יהודה, מה זה אמן? אמר רבי אבא, הא אוקמוה כלא, אמן אקרי מבוטא דההוא נחלא דנגיד, אמן אקרי, דכתיב "ואהיה אצלו אמן" אל תקרי אמן, אלא אמן. קיומא דכלהו ההוא נחלא דנגיד ונפיק, אמן אקרי. דתניא: "מן העולם ועד העולם" - עולם דלעילא, עולם דלתתא, אוף הכא אמן ואמן, אמן דלעילא, אמן דלתתא. אמן קיומא דכלהו, והא אוקימנא אמן באינון אתוון.

האי בעלמא דין, בעלמא דאתי מאי אנרייהו. דכד יפוק בר נש מהאי עלמא, דהוה שומר לאתבא אמן נשמתייה סלקא ומכריז קמיה, פתחו שערים קמיה, כמה דאיהו הוה פתח תרעין כל יומא, בד הוה שומר אמונים. מאי שומר? כלומר, נטיר ההיא ברכה דאמר ההוא המברך, ומחכה ליה לאתבא אמן, כמה דאצטריך.

רבי שמעון אמר: אלה - עמיקא דבירא דכל ברכאן מתמן נבעין ונפקין, ומשתכחין. מ"ם פתוחה - נהרא דנגיד ונפיק, ואקרי מ"ם. והוא רוא דתנינן, מ"ם פתוחה, [מ"ם סתומה. כמה דאוקימנא לסרבה המשרה]. נון פשוטה - כללא דתרין נונין - נון פשוטה ונון כפופה. נון כפופה - כללא דאת ו"ו, כללא דאת נון פשוטה. בגין כך - כולא איקרי נון. וברוא דמתנייתא הכי תאנא, ו' דבר, ו' פשוטה כללא דדבר ונוקבא, נון כפופה, בכללא דפשוטה היא. ובספרא דרב המנונא סבא, מם דהכא, היא נוטריקון מל"ד, והיגו אמן, אמ"ן נוטריקון, א"ל מ"לד נ"אמן. כללא דכלא, ושפיר הוא, והא אתמר.

גם החזן וגם הקהל, וכן בבית - כולנו ממתינים זה לזה ומקדישים 2 שניות בין ברכה לברכה - לעניית אמן כהלכה!

לקבלת חומר ולשאלות ניתן לפנות למכון עניית אמן כהלכה:
aamen0548410100@gmail.com | 05484.10100

נא צלם ופרסם גם אתה
בין מכריך וידיך

דברות קודש
 מן אגדה מיסטית
 על אודות
 אוריאל

שדיצר בקדשו על חשיבות הזהירות מעניית אמן קטופה

האם הנכם מעוררים את הציבור, על דבר הזהירות מעניית אמן קטופה ? וזאת לאחר שראינו את האסונות שפקדו את עמ"י בקטיפתם של עעירי העאן, טובי ובחירי הישיבות הקדושות, השוקדים באוהלה של תורה יומם ולילה.

תפרסמו בבקשה את לשון חז"ל הקדושים, ללא תוספת ומגרעת (בברכות דף מ"ז.):
 "תנו רבנן, אין עונין: לא אמן קטופה, ולא **אמן קטופה**, ולא אמן יתומה, ולא אמן קצרה, ולא יזרוק ברכה מפיו. **בן עזאי אומר: כל העונה אמן יתומה יהיו בניו יתומים.** חטופה יתחטפו ימיו. **קטופה יתקטפו ימיו.** קצרה יתקצרו ימיו. וכל המאריך באמן מאריכין לו ימיו ושנותיו" וידוע ש"כל ישראל ערבים הם זה לזה". ופרש"י הו"ד בשו"ע קכ"ד, ח' ובביאו"ל שם **שצריך להוציא מהפה כל אות של א'מין' שתהיה ניכרת היטב כל אות ואות.**

ולאחר מכן תוסיפו :

יותר ממה שיש סכנה בעניית אמן קטופה לקיטוף ימים רח"ל, הרבה יותר מזה יש סגולה לאריכות ימים ושנים, על ידי הזהירות מאמן קטופה. שהרי אמרו חז"ל הקדושים ש"מידה טובה מרובה ממידת פורענות פי חמש מאות". ממילא הדבר ברור שהזהירות מאמן קטופה, מסוגלת ביותר לאריכות ימים.

וכל פעם שמשתדלים ומתאמצים לענות כראוי, יש בכך זכות פי חמש מאות מהפורענות, וגם ההרגל נעשה לטבע. וכל מאמץ ומאמץ בענין זה, הופך אצל העונה לטבע שני לענות "אמן כהלכה" כמו שכתב בספר החינוך שאחר הפעולות נמשכות הלבבות, ומתרגלים לענות כהלכה.

אין ספק שבחורים קדושים וצדיקים אלו, הינם קרבנות ציבור ע"מ לעורר אותנו, ועל כן עלינו להכיר טובה, להיזהר ולהזהיר על אמן קטופה, ולמזוהר ולנזהר שלומים יתן השי"ת כמי נהר, ובזכות זה לא ישמע עוד שוד ושבר בגבולנו, רק בשורות טובות, אמן

המודעה נתרמה לעילוי נשמת

הבה"ה משה זצ"ל
 בן יבלחט"א הרה"ח צבי הערש לודמיר שליט"א
 הבה"ח ישיכר דוב זצ"ל
 בן יבלחט"א הג"ר שלמה שפיגל שליט"א
 הבה"ח אברהם ישעיהו זצ"ל
 בן יבלחט"א הג"ר שלמה שפיגל שליט"א